

## موسویان: غرب انتظار دارد ایران الماسش را بدهد، بادام زمینی بگیرد

وبسایت اینساید ایران در مورد سوابق و آینده مذاکرات هسته‌ای ایران با کشورهای پنج به علاوه یک با حسین موسویان مصاحبه کرده است. آقای موسویان عضو سابق شورای امنیت ملی جمهوری اسلامی و در دوره‌ای از مذاکره‌کنندگان ایران در بحث هسته‌ای بود. وی از چند سال پیش تاکنون مقیم آمریکا و از محققان دانشگاه پرینستون است.

### ارزیابی شما از مذاکرات بغداد چیست؟ یکی از شروط یا خواسته‌های ایران لغو تحریم‌های بین‌المللی است. فکر می‌کنید ایران در مذاکرات بعدی بر این شرط خود پافشاری خواهد کرد؟

**حسین موسویان:** پس از مذاکرات استانبول، من از گام‌های مثبت دو طرف برای حل اختلاف در چهارچوب ان‌پی‌تی، پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای، و بنای اعتماد متقابل خوشنود بودم. اما در مذاکرات بغداد دو طرف در مورد مضمون این توافق‌ها دچار اختلاف شده و همین مسئله باعث شد که این مذاکرات شکست بخورد.

موضوع اصلی این است که غرب هنوز حاضر نیست حق ایران را برای غنی‌سازی بپذیرد و در مقابل شروط خود که هدف آن رفع تمام سوءظن‌ها درباره برنامه‌های هسته‌ای ایران است حاضر نشد امتیازات مشابه و متناسبی به ایران بدهد. برای رسیدن به توافق نهایی باید موضوع تحریم‌ها علیه ایران نیز حل شود، اما غرب در مذاکرات بغداد حتی حاضر نشد در این مورد گفت‌وگو کند. هر گونه طرح گام به گامی که دربرگیرنده معدلی از خواسته‌های دو طرف باشد مستلزم لغو تدریجی تحریم‌ها علیه ایران است. در غیر این صورت رسیدن به نوعی توافق تقریباً ناممکن است.

### فکر می‌کنید هدف نهایی ایران تولید سلاح هسته‌ای است؟ اگر چنین است فکر می‌کنید دلایل آن چیست؟

ایران بارها اعلام کرده است که به دنبال تولید سلاح هسته‌ای نیست و از نظر اخلاقی با چنین کاری مخالف است. من مطمئنم که ایران در پی تولید سلاح هسته‌ای نیست.

### دیپلمات‌های غربی می‌گویند هدف ایران از بازگشت به مذاکرات خریدن وقت لازم برای تداوم برنامه‌های هسته‌ای نظامی است. برای مثال، اخیراً گزارش‌هایی منتشر شده که مدعی است ایران در تاسیسات فوردو اورانیوم با غلظت ۲۷ درصد تولید کرده است.

درست برخلاف این ادعاها من فکر می‌کنم که غرب در پی طولانی‌تر کردن مذاکرات است، چون از یک طرف می‌خواهد یک راه حل به اصطلاح موجه و آبرومند برای بن‌بست بحران هسته‌ای پیدا کند و همزمان تحریم‌ها و تأثیرات شدید آن را ادامه دهد. در سال ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ ایران پیشنهاد کرد که در برابر دریافت میله‌های سوخت هسته‌ای با غلظت ۲۰ درصد از غرب سطح غنی‌سازی اورانیوم را در حد پنج درصد نگاه دارد، ولی غرب این پیشنهاد را رد کرد. این نمونه به خوبی نشان می‌دهد که کدام طرف خواهان طولانی‌تر کردن مذاکرات است. در سال ۲۰۱۱ ایران از طرح گام به گام پیشنهادی دولت روسیه استقبال کرد. این طرح همه شروط اعلام شده از سوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و قطعنامه‌های سازمان ملل متحد را در برمی‌گرفت. غرب این پیشنهاد را نیز رد کرد. در آن زمان ولادیمیر پوتین علناً اعلام کرد که غرب در پی تغییر رژیم است، نه حل بحران هسته‌ای.

تصور متعارف در میان سیاست‌گذاران غربی این است که افزایش تحریم‌ها حکومت ایران را به شدت تضعیف کرده و بنابراین آنها می‌توانند از ایران امتیازات بیشتری بگیرند. این درک نادرست و گمراه‌کننده است. غرب باید بپذیرد که تشدید تحریم‌ها زندگی را برای مردم ایران دشوارتر کرده، ولی به هیچ وجه حرکت ایران در مسیر غنی‌سازی اورانیوم را تضعیف نکرده است. گزارش‌های اخیر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به خوبی نشان می‌دهد که فعالیت‌های مربوط به غنی‌سازی در ایران پیشرفت کرده و توانایی و ظرفیت‌های آن افزایش یافته است.

## برخی از گزارش‌ها مدعی‌اند که غرب به ایران پیشنهاد کرده که ایزوتوپ‌های پزشکی را در اختیارش بگذارد و در مورد جنبه‌های ایمنی برنامه‌های هسته‌ای به ایران کمک کند. آیا این پیشنهادات معقول هستند؟ از نگاه ایران چه شروط و امتیازاتی قابل پذیرش‌اند؟

همان طور که در مصاحبه خود با شبکه خبری سی‌ان‌ان گفتم، غرب انتظار دارد که حکومت ایران بادم زمینی پیشنهادی غرب را با الماس‌های خود معاوضه کند. غرب از ایران می‌خواهد که غنی‌سازی با غلظت ۲۰ درصد را متوقف کند، ذخیره اورانیوم غنی‌شده خود را به خارج منتقل کند، در مورد جنبه‌های احتمالی برنامه‌های نظامی هسته‌ای با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همکاری کند، پروتکل الحاقی پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای را پذیرفته و به آن عمل کند. اما در مقابل همه این شروط غرب فقط حاضر است قطعات هواپیماهای غیرنظامی به ایران بفروشد یا در مورد جنبه‌های ایمنی برنامه‌های هسته‌ای با ایران همکاری کند.

همکاری در زمینه‌های ایمنی برنامه‌های هسته‌ای وظیفه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در مقابل تمام اعضای این نهاد است که پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای را پذیرفته‌اند. فروش قطعات هواپیماهای مسافربری نیز یک موضوع بشردوستانه است. غرب نباید مواردی مثل این که به جان افراد بی‌گناه و غیرنظامی بستگی دارد را مبنای معامله خود قرار دهد.

به نظر من، در برابر تمام شروطی که غرب اعلام کرده آنها باید اولاً حق ایران برای غنی‌سازی اورانیوم در چهارچوب پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای را پذیرفته، پرونده هسته‌ای ایران را به حالت عادی بازگردانند و به مرور تحریم‌ها علیه این کشور را لغو کنند.

**یکی از دلایلی که باعث شد بعضی از مذاکرات هسته‌ای قبلی به شکست بینجامد این بود که هیئت‌های مذاکره‌کننده ایرانی حق و یا اختیار تصمیم‌گیری از سوی رژیم ایران را ندارند. به نظر شما، سعید جلیلی اختیار تصمیم‌گیری مستقل در این مذاکرات را دارد و یا صرفاً پیغام‌رسان رهبر جمهوری اسلامی است؟**

رهبر جمهوری اسلامی مرجع اصلی تصمیم‌گیری در عرصه سیاست خارجی و از جمله موضوع هسته‌ای است. تمام طرح‌ها و پیشنهادهایی که توسط مسئولان مذاکرات هسته‌ای ایران از جمله آقایان روحانی، لاریجانی و جلیلی تنظیم و ارائه شده‌اند از حمایت کامل رهبر جمهوری اسلامی برخوردار بودند. نکته عجیب یا جالب این است که هیئت مذاکره‌کننده آمریکایی است که در این گفت‌وگوها اختیار تصمیم‌گیری و گفت‌وگو در مورد تحریم‌ها را ندارد. چون در مورد قوانین مربوط به تحریم‌ها تصمیم‌گیر نهایی کنگره آمریکاست.

**به نظر می‌رسد که هر دو طرف تلاش دارند مذاکرات ادامه پیدا کند. اما اگر دور بعدی مذاکرات که در مسکو انجام می‌شود به نتیجه نرسد چه خواهد شد؟**

به اعتقاد من، برای غرب این موضوع بسیار مهم است که به مذاکره ادامه دهد و در سال برگزاری انتخابات ریاست جمهوری [در آمریکا] از تشدید این بحران و بروز تنش جلوگیری کند. به همین خاطر فارغ از این که نتیجه مذاکرات مسکو چه باشد غرب مسلماً دلیل و توجیه دیگری برای ادامه گفت‌وگوها پیدا خواهد کرد.

© 2013 تمام حقوق این وبسایت بر اساس قانون کپی‌رایت برای رادیو فردا محفوظ است.

<http://www.radiofarda.com/content/f2-iran-nuclear-mousavian-interview-with-insideiran-no-breakthrough-in-moscow/24601628.html>